

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Artic. II. In quo statu primus homo fuerit creatus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

ARGUMENTUM.

In quo Statu primus homo fuerit creatus.

ARTICULUS II.

NE mireris, quòd experiaris in te ipso tam fortem inclinationem ad sublimitatem & magnitudinem: hoc oritur ex eo, quòd creatus eo nomine fuerit homo, ut elevaretur ad magnitudinem quandam infinitam, nempe ad participationem magnitudinis DEI ipsius. Nòsse enim debes, quòd supremus Creator magni hujus mundi, ædificaverit hunc ab initio, velut augustum quoddam palatium, quod præparabat pro habitatione hominis; & quando omnia ad ipsum recipiendum fuerant expedita, formavit ipsum omnium ultimum, ipsius consignavit possessionem palatûs tam magnifici, tradens & potestatem imperandi omnibus creaturis, velut inquilinis domus suæ, quæ non nisi ad ipsi famulandum fuerant conditæ.

Primus homo
includit in se
Creatorem & creaturam.

Hinc est, quòd formare ipsum voluerit perfectiorem omnibus creaturis, non solum in hoc, quod ipse sit solus totius mundi Epitome, quòdque nec unica sit perfectio in creaturis, quam & quas omnes non habeat in se unitas: habet namque esse cum elementis, vivere cum plantis, sentire cum animantibus, intel-

ligere cum Angelis: sed voluit ipsum unicum plus esse, quam universum mundum simul, dum largitus est ipsi spiritum immortalem, qui attolleret ipsum supra ordinem omnium rerum corruptibilem; spiritum tam amplum in sua latitudine, ut latius se extendat, quam totus hic mundus magnus; spiritum tam nobilem in dignitate sua, ut ipsum circumferre faceret gloriosam similitudinem Creatoris sui. Scriptum est, DEum inspirasse ipsi hunc spiritum anhelitû oris sui, & producendô ipsum dixisse: *Faciamus hominem ad imaginem nostram*; ita ut homo potius honoris includendi in personâ suâ & veritatem omnium creaturarum, & similitudinem Creatoris sui. Et hinc est, quòd hæc ipsum simul ament & timeant: amant in ipso esse suum; timent in ipso imaginem & maiestatem Creatoris sui.

In hoc statu tam honorifico, tamque sublimi non habebat homo, nisi DEum solum supra se, videns cætera omnia suis subiecta pedibus: omnia obediebant ipsi, & ipse non obediebat nisi DEO; non erat servitium, quod ipsi ex ordinatione DEI non

Gen, 1

Anim
wis no
fatiari
la pot
DEI.

non exhibebant omnes creaturæ; & solum servitium, quod exigerat ab ipso in tesseram gratitudinis, erat, contemplari suas excellentias, amare infinitam suam bonitatem, cantare suas laudes, & pro omnibus suis beneficiis rependere sibi grates. Nonne videtur tibi, beatum hunc ac felicem fuisse statum? Verum non nisi initium hoc est; audi, quod alius tuum attollet animum, si id probe considerabis.

DEus, qui cætera omnia entia fecerat pro homine, non fecit hominem nisi pro se solo: Ecce tibi, quare dederit illi animam tam magnam, tamque amplam in latitudine sua, ut omne, quod minus est DEO, capax non sit ad replendum & satiandum illam. Quando DEus ipsi dedisset non solum omnes creaturas, quas habebat in plena sua dispositione, sed tot alios mundos, quot hic mundus continet & complectitur creaturas, totum hoc idoneum & sufficiens non fuisset ad satisfaciendum illi: Et quando DEus impendere & intendere voluisset omnem fortitudinem omnipotentis brachii sui, ad subministrandum illi omnia bona creata, & illa excellentissima quæque, quæ producere poterat; hæc anima tam nobilis, non accepisset suam ex illis satisfactionem. Res stupenda, quæque denotat magnam animæ ex-

cellentiam, transcendens omne id, quod dici posses, quod nempe non sit in facultate DEI ipsius, plenè satisfacere omnibus desideriis magnæ hujus animæ, quam dedit homini, nisi donandò se ipsum totum ac integrum illi: Et ratio est evidens, eò quòd ipsa non sit facta, nisi pro DEO solo, & omne id, quod minus est DEO, non sit dignum illà.

Nescio, an capias omnes has infinitas obligationes, quibus teneris Creatori tuo: quando non alium tibi exhibuisset favorem, quàm quòd creaverit te nobilissimam ex omnibus creaturis, solum ab aliis independentem, solum fruentem libertate suà ad faciendum, quidquid voluerit, & omnes alias ad tuum destinatas servitium: Nonne credis favorem hunc esse, quem nunquam gratò satis animò agnoscere possis? & nihilominus hic nihil est, respectu illius, qui non minoris, Magna gloria quam ipsa potestas DEI, est am-hominis, plitudinis, nempe infinitæ. Quòd quòd DEUS fecerit te pro seipso, hoc est, ad creaverit possidendum seipsum in om- ipsum pro se solo. nem æternitatem ad fruendum suam et glorià, ad vivendum suam et vità, ut esses æternum felix propriæ divinitatis suæ possessione. O excessum bonitatis DEI ergà creaturam è nihilo extractam! O prodigiosam felicitatem hominis, dum conditum se aspicit ad finem tam nobilem,

B

ut

Gen, I
Anima homi-
nis non potest
fatiari, nisi so-
la possessione
DEI.

ut, quando per impossibile Deus producere deberet se ipsum ad aliquem finem, nobiliorem illo eligere non posset pro seipso.

Intellectus, qui nihil adhuc novit, qui natus est ad cognoscendum veritatem, sicut oculus ad videndum lumen, velut famelicus quidam maxima cum aviditate & delectatione incredibili primas recipit communicatas sibi veritates & cognitiones. Homo noster, qui summam profundeatur voluptate e verbis boni hujus Ecclesiastici, cohibere se non poterat, quin interpelleret ipsum, aliumque exclamaret: O Domine, quam grandia enarras mihi, quae meum obruunt animum, meumque effugiunt captum! An verum sit, me tantis accumulatum fuisse favoribus a DEO, sicut inquis? quod mihi dederit esse nobilius, quam ceteris creaturis ratione privatis, probe intelligo; quod autem illas omnes condiderit, ut mihi obediant, mihi que serviant, non video: vix enim est ulla, quae me non persequatur, aut me non fugiat.

Quod nulla fatiare me possit ex omnibus creaturis, abunde satis experior, sed quod expectandum mihi sit, quod ad plene satiet aliquando, ac beatus evadam possessione DEI, vivamque propria ipsius vita, quodque me eo creaverit nomine, ut proprias

suas in omnem aeternitatem mihi communicaret delicias, id capere nequeo: nimium abjectus sum, quam ut presem tam sublimia, nimisque oppressum me invenio miseris, quam ut persuadere mihi possim, me tantae affecuturum unquam gradum felicitatis. Nihilominus fateor, sentire me aliquid, quod blandiatur cordi meo, meque advertere probe, id natum esse pro aliquo, quod majus sit omni eo, quod hucusque cognoscere potui.

Nequis judicare bene, reponit Ecclesiasticus, de hoc ex eo, quod ipsemet experiris in statu, quem modò tenes. Erat is talis in statu beato primae innocentiae suae, & in sublimi hac perfectione, quam habebat, quando prodiit e manibus DEI, velut exquisitissimum cunctipotentiae suae opus: cognoscebat is bene proprium suum experimentò; imprimis, quod Creator suus nobiliorem se fecerit omnibus rebus creatis: secundò, quod omnes aliae creaturae factae fuerint pro se, id est, ad obediendum & serviendum sibi: Tertio, quod ipse conditus fuerit pro DEO solo, quod nonnisi ipsi famulandum sibi esset, nonnisi aspirandum ad ipsum, nonnisi tendendum ad ipsum velut ultimum finem, pro cuius possessione creatus fuerat: Erat de hoc tam certus, ut contrarium credere non potuerit.

Ratio

In statu peccati homo non cognoscit felicitatem suam.

In statu innocentiae cognovit hominem felicitatem suam.

Omnia habent potentiam suam, quae sunt ad similitudinem suam.

Omnia ha-
bent pondus
suum, quo fe-
rentur ad be-
atitudinem
suam.

Ratio est, quia sentiebat in se-
ipso pondus, quo continuo fere-
batur ad DEum: videbat, divi-
nam Creatoris sapientiam, quæ
tam pulchra dispositione ordina-
verat omnes partes Universum
hoc componentes, ut qualibet
haberet locum suum sibi pro-
prium, suumque centrum, in quo
inveniret quietem suam & bea-
titudinem suam; dedisse unicui-
que inclinationem aliquam, a-
morem quendam, qui est pon-
dus perpetuo ipsam urgens &
impellens ad centrum suum. Sic
lapis tendit deorsum ex omnibus
viribus suis, quia centrum ipsius
est ibi, & amor ipsius incessanter
eò fert illum, nec unquam con-
tentus erit, quoad illuc pervene-
rit: sic ignis ex adverso ascendit
in altum ex omnibus viribus
suis, quia ibi est centrum ipsius, &
amor ipsius est pondus, quo tan-
ta cum vi rapitur illuc, ut potius
subverteret montes, quam sibi
non sterneret viam ad inquiren-
dum quietem suam & beaitu-
dinem suam.

Videbat omnes alias creatu-
ras, & quamlibet ex illis habere
sic inclinationes suas, amorem
suum, pondus suum, quibus ra-
perentur versus centra sua. Flu-
mina noctes diésque devolvunt
se versus mare, volucres attol-
lunt se in aërem, pisces immit-
tunt se in aquas: & sic de omni-
bus aliis creaturis. Et homo, qui

omnia hæc aspiciebat, sentiebat
probe in seipso: Hæc meæ non
sunt inclinationes, non meus huc
amor, qui pondus est cordis mei,
rapit me; aliud nobilius mihi
centrum est; nullum video lo-
cum, nihil inter omnes res crea-
tas, in quo promittere mihi pos-
sim, inventurum me quietem
meam, veram beatitudinem
meam.

Videns igitur divitias bonitatis
DEI erga hominem: non vo-
luit illi aliud assignare centrum,
nisi seipsum; & ut obstringeret
ipsum, quatenus semper tende-
ret ad divinum hoc centrum,
majori cum impetu, quam lapis
tendat deorsum, & ignis ascen-
dat fursum, dedit ipsi pondus
longè nobilius, & sine compara-
tione fortius, quam dederit cæ-
teris omnibus creaturis: *Amor*
meus, pondus meum; pondus ipsius
erat amor ipsius. O quam ju-
cundum erat, intueri magnam
hanc animam, totam amore Dei
sui repletam, & desiderio divini
hujus centri, versus quod tende-
bat perpetuo, & extra quod in-
venire non poterat ullam veram
quietem sibi satisfaciendam!

Verum quidem est, amorem
hunc fuisse supernaturalem, cum
pretiosus thesaurus fuerit status
innocentiæ, qui reddebat homi-
nem non solum perfectum, sed
etiam sanctum, quique reddidit
et cum beatum pro tempore &

*S. August. in
Confess.*

*An pondus a-
moris, quo fe-
rebat in DE-
um, fuerit ipsi
naturale, an
supernaturale.*

æternitate, si conservasset ipsum. Nihilominus dici potest, amorem hunc divinum & supernaturalem, cum dominatus fuerit ipsius animæ, verè fuisse pondus ipsius naturale, quo ferebatur in DEum cum facilitate, cum voluptate, cum fortitudine, & continuo cum desiderio illum inveniendi, ad requiescendum in ipso. Erat hoc cum facilitate, quia nihil inveniebat in eo, quod esset ipsi obstaculo, sed econtrà omnia juvabant ipsum, ut rapere-
 tur in DEum, velut in centrum quietis suæ: Erat hoc cum voluptate, quia inveniebat ibi satisfactionem omnium suarum ardentissimarum inclinationum: Erat cum fortitudine, quia amor ipsius erat tam purus, tam perfectus, tamque unicus in DEUM suum, ut non experiretur in se ullos alios affectus, quæ divide-

re possent vires suas? Erat hoc denique cum desiderio continuo jungendi se illi, quia non indigebat deliberatione voluntatis suæ ad agendum se in divinum hoc centrum, non magis, quam res naturales tendere non cessant ad suum cum impetu, qui nec inruptionem, nec relaxationem noverat ullam.

Non poterat ergò, abs eo, quòd sibi vim inferret, tendere aliò, quam ad DEum, nec velle aliud, quam DEum, aut pro Deo: omni ex parte redibat in ipsum, nec invenire poterat quietem aut satisfactionem, nisi in illo. Quid beatius videri potest homine in hoc statu? sed beatitudo ipsius non stringebatur solummodò, nec terminabatur in persona sua, sed extendebat se quodammodò in omnes creaturas. Audi, qua ratione.

ARGUMENTUM.

Quòd felicitas primi hominis constituerit felicitatem totius Universi.

ARTICULUS III.

QUando omnia in bono sunt ordine, sunt omnia in pace, & consequenter in perfectione sua, & in omni felicitate, cujus capacitatem habent, cum pax aliud non sit juxtà effatum sancti Augustini, quam tranquillitas ordinis: Pax est tranquillitas ordinis. *S. Augustinus.* Quamdiu homo perman-

sit in ordine & gradu, in quo fuerat à Creatore suo collocatus, volo dicere; quamdiu affixus permanfit amabili centro suo, quamdiu anima ipsius perfectissimè se subjecit divinæ ipsius voluntati, fruebatur profunda pace, in seipso & extra seipsum, & consequenter felicitate